

Ny anslutningsprocess för havsbaserad vindkraft - delrapport

Del 2: Process och villkor för kapacitetstilldelning

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät är ett statligt affärsverk med uppgift att förvalta Sveriges transmissionsnät för el, som omfattar ledningar för 400 kV och 220 kV med stationer och utlandsförbindelser. Vi har också systemansvaret för el. Vi utvecklar transmissionsnätet och elmarknaden för att möta samhällets behov av en säker, hållbar och ekonomisk elförsörjning. Därmed har Svenska kraftnät också en viktig roll i klimatpolitiken.

Version 1.0

Org. Nr 202 100-4284

Svenska kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg
Sturegatan 1

Tel: 010-475 80 00
Fax: 010-475 89 50
www.svk.se

Innehåll

Sammanfattning	5
1 Inledning.....	6
1.1 Bakgrund	6
1.2 Angränsade uppdrag och arbeten	7
1.3 Syfte	9
1.4 Avgränsningar	10
1.5 Definitioner	10
1.6 Disposition	11
2 Process för anslutning av havsbaserad vindkraft	13
2.1 Beskrivning av nyckelbegrepp.....	13
2.2 Branschdialog.....	14
2.3 Ingångsvärden i processutvecklingsarbetet.....	14
2.4 Processteg – övergripande beskrivning	14
2.5 Hantering av redan inkomna ansökningar i den nya processen.....	15
3 Intressentpooler för anslutning av havsbaserad vindkraft.....	17
3.1 Förberedande studier av anslutningsmöjlighet	17
3.2 Beskrivning av intressentpoolsförfarandet.....	18
3.2.1 Utlysning av intressentpool	18
3.2.2 Anmälan till intressentpool	19
3.2.3 Avgift för anmälan till intressentpool.....	20
3.2.4 Förvaltning av öppen intressentpool.....	20
3.2.5 Stängning av intressentpool	20
4 Villkor för kapacitetstilldelning	22
4.1 Preliminär idé kring bedömningsgrund för att uppfylla krav på tillståndsmässig mognadsgrad	22
4.2 Förberedande samordning av tekniska krav.....	23
4.3 Besked om anslutning.....	23
4.3.1 Reglering av samtidiga tillstånd	23
4.3.2 Återföring av tilldelad kapacitet till Svenska kraftnät	24

5	Delning av information till aktörer som vill ansluta.....	25
5.1	Grundläggande typer av informationsdelgivning.....	25
5.1.1	Information om fastställd anslutningspunkt	25
5.1.2	Besked om anslutningsmöjlighet.....	25
5.1.3	Meddelande om öppnande av intressentpool	26
5.2	Övriga beslut och meddelanden	26
5.2.1	Projektspecifika tilldelningsbeslut	26
5.2.2	Meddelande om ändrade förutsättningar i utredningar av anslutningspunkter.....	26
5.2.3	Beslut att utreda fler anslutningspunkter	27
5.2.4	Information om utredningar av havsbaserade utlandsförbindelser	27
6	Kvarstående arbete.....	29
	Referenser	30

Sammanfattning

Svenska kraftnät arbetar sedan hösten 2022 med att vidareutveckla anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft. Denna delrapport utgör en samlad redogörelse för status och hittills uppnådda resultat i detta arbete. Rapporten är en uppföljning av Svenska kraftnäts regeringsuppdrag om havsbaserad vindkraft från juni 2022, i vilket förslag till ändrade arbetsätt för anslutningar av havsbaserad vindkraft först presenterades. Som en följd av regeringens hållning att anslutningskostnader till sin helhet ska bekostas av den som vill ansluta förväntas Svenska kraftnäts uppdrag att bygga ut transmissionsnätet till havs inom kort att utgå. Rapporten behandlar därför uteslutande anslutningsförfarande enligt den öppna dörren princip (anslutning till landbaserad anslutningspunkt).

Rapporten är uppdelad i två delar. Del 1 behandlar information om tillgänglig överföringskapacitet och det pågående arbetet med att ta fram punkter för anslutning. Del 2 behandlar arbetet med en övergripande anslutningsprocess och villkor för tilldelning av kapacitet. Del 1 och del 2 innehåller vissa gemensamma texter för att dokumenten ska kunna läsas oberoende av varandra.

Rapportens del 2 (detta dokument) innehåller en beskrivning av Svenska kraftnäts övergripande förslag på nya delsteg i anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft, förslag till förfarande och hantering av intressentpooler samt bedömningsgrunder och principer för kapacitetstilldelning. Vidare beskrivs hur Svenska kraftnät avser lägga upp arbetet med delning av information till aktörer som vill ansluta havsbaserad vindkraft innan den nya Vägledningen för anslutning av havsbaserad vindkraft blivit publicerad. Den senare punkten motiveras inte minst av det växande antal svenska havsvindkraftsprojekt som börjar närma sig slutlig miljöteststatusprövning.

Den största processrelaterade förändringen för den havsbaserade anslutningsprocessen är att tillståndsmässig mognadsgrad hos projekten, framför tidpunkt för ansökan, kommer att styra vilken aktör som tilldelas kapacitet. Grundprincipen bedöms vara enkel att förstå och därtill gynnsam för Sveriges förutsättningar att uppnå fastställda klimatpolitiska mål.

I juni 2023 har Svenska kraftnät fått ett nytt övergripande regeringsuppdrag att effektivisera processen för anslutning till transmissionsnätet. Arbetet med framtagning av en ny Vägledning för anslutning av havsbaserad vindkraft kommer naturligt att behöva harmoniseras och samordnas med detta nya regeringsuppdrag, vilket kan komma att påverka tidplanen för sjösättningen av den nya processen riktad specifikt mot havsbaserad vindkraft.

1 Inledning

1.1 Bakgrund

År 2021 gav regeringen Svenska kraftnät i uppdrag att förbereda utbyggnad av transmissionsnätet till områden inom Sveriges sjöterritorium¹. Uppdraget avrapporterades i juni 2022 och innehöll, utöver en beskrivning av prioriterade områden för utbyggnad av transmissionsnätet till havs, också förslag på anpassningar av anslutningsprocessen för havsbaserad elproduktion till transmissionsnätet [1]. Den viktigaste föreslagna förändringen i hanteringen av ansökningar om anslutning är att arbetssättet där anslutningsmöjlighet utreds exklusivt för enskilda aktörer i den ordning aktörer skickat in förfrågningar frångås. Nuvarande hantering ersätts av öppna, havsområdesvisa studier av anslutningsmöjlighet. När studien är klar erbjuds aktörer som vill ansluta att ta del av utredningens resultat via en offentlig anmälan till en intressentpool.

Behovet av en anpassad anslutningsprocess för havsbaserad vindkraft drivs framförallt av den särpräglade svenska öppna etableringsmodellen för elproduktion ute till havs. Idag saknas bland annat en tydlig reglering av ensamrätten till utvecklingsområden för vindkraft, vilket leder till ett stort antal och delvis överlappande projektförslag. Systemet skapar därmed utmaningar för Svenska kraftnät att tillhandahålla elnätsanslutning till vindkraftsföretagen på villkor som är objektiva, icke-diskriminerande och övrigt skäliga i ellagens mening. Det är därför angeläget att få fram en anpassad och mer ändamålsenlig hantering av ansökningar om anslutning av havsbaserad vindkraft.

Sedan den 1 januari 2022 har Svenska kraftnät, genom sin instruktion, i uppdrag att bygga ut transmissionsnätet till havs i områden inom Sveriges sjöterritorium där det finns förutsättningar att ansluta flera elproduktionsanläggningar. Uppdraget syftar till att minska anslutningskostnaden för havsbaserad vindkraft och därmed stärka kraftslagets ekonomiska bärighet i Sverige. Efter riksdagsvalet hösten 2022 fick Sverige en ny regering. Den nya regeringens hållning, inledningsvis kommunicerad via Tidöavtalet, är att anslutningskostnader för havsbaserad vindkraft i sin helhet ska bekostas av vindkraftsföretagen själva.

---

¹ <https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2021/10/uppdrag-att-forbereda-utbyggnad-av-transmissionsnat-till-omraden-inom-sveriges-sjoterritorium/>

Den nya politiska linjen har konkretiserats i ett förslag att den instruktionsändring till Svenska kraftnät som infördes den 1 januari 2022 ska utgå från och med den 1 oktober 2023². Med anledning av det nya direktivet, så har Svenska kraftnät avbrutit alla förundersökningar kopplat till havsbaserad nätutbyggnad i egen regi.

Arbetet med att anpassa och vidareutveckla processen för att ansluta havsbaserad vindkraft till transmissionsnätet på land fortskrider dock i oförändrad takt. För att tillmötesgå aktörernas önskemål om fortlöpande information så har Svenska kraftnät beslutat att publicera en delrapport som redovisar hittills uppnådda resultat i det pågående processutvecklingsarbetet samt annan information som bedöms vara av värde för berörda aktörer. Rapporten är uppdelad i två delar:

Del 1 – Överföringskapacitet och anslutningspunkter

Del 2 – Process och villkor för kapacitetstilldelning

Detta dokument utgör del 2 av Svenska kraftnäts delrapport om anpassning och implementering av en ny anslutningsprocess för havsbaserad vindkraft.

1.2 Angränsade uppdrag och arbeten

I detta avsnitt listas parallella uppdrag och utredningar som angränsar till Svenska kraftnäts arbete med att anpassa anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft. I anslutning till varje uppdrag finns en kortfattad översiktlig bedömning av påverkan på arbetet med att anpassa anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft.

En ordnad prövning av havsbaserad vindkraft (Dir. 2023:61)

I maj 2023 beslutade regeringen att en särskild utredare ska analysera hur det övergripande regelverket för tillståndsprövning av havsbaserad vindkraft kan förbättras³. I uppdraget ingår bland annat att analysera möjlig utformning av ett anvisningssystem liknande de som idag finns i flera andra europeiska länder. Vidare ingår att analysera om avtal om anslutning ska vara ett kriterium som ska beaktas för att bibehålla ensamrätten till ett område. Ett ramvillkor i utredningen är att lämnade förslag inte får påverka Svenska

---

² <https://www.regeringen.se/remisser/2023/06/remiss-av-forordning-om-andring-i-forordningen-20071119-med-instruktion-for-affarsverket-svenska-kraftnat/>

³ <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittedirektiv/2023/05/dir.-202361>

kraftnäts möjlighet att styra över principerna för anslutning. Uppdraget ska redovisas den 28 juni 2024.

Svenska kraftnäts bedömning av påverkan på utvecklingen av anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft

Om Sverige helt överger det öppna etableringssystemet för havsbaserad vindkraft till förmån för ett anvisningssystem av europeiskt snitt så får detta stor påverkan på processen för nätanslutning. Det är dock rimligt att anta att ett sådant stort systemskifte kommer att ta tid. Parallellt med detta behöver den stora mängd tillståndsansökningar⁴ inom det öppna systemet som redan nu är aktuella för slutprövning hanteras. Det är viktigt att de aktörer som slutgiltigt får tillstånd att anlägga havsbaserad vindkraft inom ramen för det nuvarande öppna systemet ges möjlighet att bidra till energiomställningen. En viktig förutsättning för detta är att Svenska kraftnät fullföljer arbetet med att implementera de föreslagna förändringarna av anslutningsprocessen.

Uppdrag att effektivisera processen för anslutning till transmissionsnätet (KN2023/03425)

I juni 2023 gav regeringen Svenska kraftnät i uppdrag att vidta åtgärder för att effektivisera hanteringen av förfrågningar om anslutning eller utökat abonnemang⁵. Svenska kraftnät ska inom uppdraget redovisa kompletteringar till den befintliga vägledningen om anslutning⁶ avseende krav på projektmognad, delning av information mellan nätföretag och delning av information mellan nätföretag och anslutande part. Redovisningen ska också innehålla rutiner för hantering av villkorade anslutningsavtal. Kompletteringarna ska redovisas senast den 31 december 2023.

I uppdraget från regeringen ingår också att senast den 31 januari 2024 publicera allmänna råd och rekommendationer för nätföretag med beskrivningar av affärsverkets krav på mognadsgrad på anslutande parter projekt, krav på informationsutbyte och turordningsprinciper samt rutiner för hantering av villkorade avtal utifrån ett systemansvarsperspektiv.

---

⁴ <https://www.regeringen.se/sveriges-regering/klimat-och-naringslivsdepartementet/beslut-om-utbyggnad-av-vindkraft-till-havs/>

⁵ <https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2023/06/uppdrag-att-effektivisera-processen-for-anslutning-till-transmissionsnätet/>

⁶ <https://www.svk.se/siteassets/aktorsportalen/anslut-till-transmissionsnätet/vagledning-for-anslutning-till-stamnätet.pdf>

Svenska kraftnäts bedömning av påverkan på utvecklingen av anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft

Svenska kraftnät presenterade redan i sin rapport av den 15 juni 2022 övergripande förslag på processmässiga förändringar kopplat till krav på projektmognad och informationsdelning mellan aktörer verksamma inom kundsegmentet havsbaserad vindkraft. Behovet av en utveckling och eventuell uppstramning av denna typ av krav är dock gemensam för hela elnätsbranschen. En viss grad av harmonisering mot hanteringen av andra kundsegment (till exempel landbaserad elproduktion och elintensiv industri) kan förväntas. Svenska kraftnät kommer därför att koordinera arbetet med det nya regeringsuppdraget med utvecklingen av anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft.

Uppdrag att utreda en utvecklad och effektiv informationsdelning vid ansökningar om nya anslutningar till elnäten (KN2023/03426)

I juni 2023 gav regeringen Energimarknadsinspektionen (Ei) i uppdrag att utreda hur informationsdelningen mellan den som ansöker om nätanslutning, distributionsnätsföretag och Svenska kraftnät kan utvecklas för att få en mer effektiv utveckling och drift av det svenska elsystemet. Ei ska inhämta kunskaper från Svenska kraftnät i uppdraget, som ska redovisas senast den 27 mars 2024.

Svenska kraftnäts bedömning av påverkan på utvecklingen av anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft

Ei ska lämna förslag på författningsändringar för att utveckla och effektivisera informationsdelningen mellan alla aktörer som arbetar inom processer för nätanslutningsverksamhet. Framtida författningsändringar som dessa förslag mynnar ut i kan påverka ramarna för anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft. Svenska kraftnät koordinerar Ei:s regeringsuppdrag med det egna uppdraget om komplettering av den befintliga vägledningen för anslutning.

1.3 Syfte

Delrapporten om anpassning och vidareutveckling av anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft syftar till att ge berörda aktörer en samlad redogörelse för status och hittills uppnådda resultat i arbetet. Dokumentet följer upp Svenska kraftnäts rapport av den 15 juni 2022, där förslag till processmässiga förändringar för anslutning enligt den så kallade öppna dörrens princip först presenterades [1].

Rapportens del 2 (detta dokument) innehåller den information som Svenska kraftnät för närvarande kan delge avseende

- > Övergripande process för handläggning av anslutningsärenden avseende havsbaserad vindkraft samt pågående arbeten
- > Kriterier, utformning och hantering av intressentpooler för aktörer som vill ansluta havsbaserad vindkraft
- > Villkor, principer och bedömningsgrunder för kapacitetstilldelning till havsbaserade vindkraftsparker
- > Delning av information till aktörer som vill ansluta havsbaserad vindkraft

När det gäller utformningen av den nya anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft är det vanligaste kommunicerade behovet gällande den nya vägledningen hur intressentpoolerna kommer att utformas och administreras samt utifrån vilka principer och villkor Svenska kraftnät kommer att tilldela kapacitet. Genom att samla all tillgänglig information och andra allmänna råd i en rapport säkerställs en enhetlig likabehandling och en sammanhållen delning av information till alla intresserade aktörer.

1.4 Avgränsningar

Rapporten omfattar en redogörelse för det hittills genomförda arbetet och pågående aktiviteter i utvecklingen av processen för anslutning till en landbaserad anslutningspunkt.

Arbetet med en utbyggnad av transmissionsnätet till havs har avbrutits med anledning av regeringens förslag till ändring av Svenska kraftnäts instruktion.

1.5 Definitioner

Transmissionsnät och Stamnät

I rapporten används genomgående begreppet ”transmissionsnätet”, bland annat för att ha en terminologi som överensstämmer med de senaste årens regeringsuppdrag. Ett transmissionsnät definieras i ellagen som ett tekniskt och driftsmässigt sammanhängande ledningsnät som har en spänning om 220 kilovolt eller mer, sträcker sig över flera regioner i Sverige och länkar samman det nationella elnätet med elnät i andra länder.

I Svenska kraftnäts vägledning för anslutning och avtalssammanhang används normalt termen ”Stamnätet” [2]. Stamnätet är den del av transmissionsnätet som ägs av svenska staten och som Svenska kraftnät har till uppgift att förvalta, driva och utveckla.

Anslutning enligt den öppna dörrens princip

Storskalig havsbaserad vindkraft är i många europeiska länder en verksamhet förknippad med statlig koordinering, ofta i form av ett centraliserat anvisningssystem av områden för vindkraftsutbyggnad. Systemet kombineras vanligen med konkurrensutsatta auktioner om etableringsrätten på området.

I en internationell bransch där anvisningssystem med ekonomiskt stöd för nätanslutningen är en självklar referens för många aktörer är en tydlig begreppsmässig distinktion mellan dessa system och den nuvarande svenska modellen viktig. Begreppet ”anslutning enligt den öppna dörrens princip” används i denna internationella jämförande kontext för att beteckna svenska havsvindprojekt som tillståndsprövas inom det nuvarande öppna etableringssystemet och där nätföretaget initialt bekostar och bygger nätanslutningen från vindkraftsparken fram till en anslutningspunkt i transmissionsnätet på land.

Begreppet ”öppen dörr-anslutning” kom först till användning under perioden när Svenska kraftnät hade i uppdrag att bygga ut transmissionsnätet i det svenska sjöterritoriet. Det var då väsentligt att skilja mellan anslutning till transmissionsnätet *till havs* respektive *på land*. I sammanhanget var begreppet öppen dörr-anslutning behändigt för att göra åtskillnad mellan (1) dels aktörer som väljer att ta del av ekonomiskt stöd för nätanslutningen genom att ansluta till havs och vilket då också behövde ske på särskilda villkor, (2) dels aktörer som väljer att inte göra det.

1.6 Disposition

Avsnitt 2 ger en översiktlig preliminär bild av hur Svenska kraftnät tänker sig att anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft ska gå till. Avsnittet innehåller också beskrivningar av pågående arbeten kopplat till hantering av havskapacitetszoner, anslutningspunkter, tidig dialog och samverkansgrupper samt fortsatt hantering av redan inkomna ansökningar om anslutning.

Avsnitt 3 beskriver Svenska kraftnäts idéer kring kriterier, utformning och hantering av intressentpooler för havsbaserad vindkraft.

Avsnitt 4 beskriver Svenska kraftnäts idéer kring villkor, principer samt bedömningsgrunder för kapacitetstilldelning av havsbaserad vindkraft.

Avsnitt 5 redovisar Svenska kraftnäts planerade strukturella upplägg för delning av information om överföringskapacitet och anslutningspunkter till aktörer som vill ansluta havsbaserad vindkraft. Denna information återges också i delrapport 1 för att rapporterna ska kunna läsas oberoende av varandra.

Avsnitt 6 sammanfattar avslutningsvis det arbete som kvarstår att utföra innan Svenska kraftnäts vägledning för anslutning till havsbaserad vindkraft kan publiceras.

2 Process för anslutning av havsbaserad vindkraft

I rapporten om utbyggnad av transmissionsnätet till havs, deklarerade Svenska kraftnät att utbyggnaden av havsbaserad vindkraft kräver en ny anslutningsprocess, oavsett om Svenska kraftnät bygger ut transmissionsnätet till havs eller om en aktör själv bekostar hela nätanslutningen.

Sedan rapporten presenterades i juni 2022 har Svenska kraftnät arbetat med att ta fram en ny anslutningsprocess för havsbaserad vindkraft fortskridit. Arbetets huvudfokus har legat på att identifiera och definiera lämpliga delprocesser och att upprätta kriterier och villkor för dessa.

2.1 Beskrivning av nyckelbegrepp

Parallellt med att ta fram en ny anslutningsprocess pågår arbetet med att utreda överföringskapacitet och lämpliga anslutningspunkter utmed Sveriges kustområden. Detaljerna om detta arbete redovisas i delrapport 1.

Havskapacitetszoner och anslutningspunkter

För att skapa struktur i nätplaneringsarbetet har Svenska kraftnät delat upp de tre havsplanerna i nio stycken kapacitetszoner⁷. Inom varje havskapacitetzon är den långsiktiga ambitionen att det ska kunna tillhandahållas en eller flera anslutningspunkter.

Intressentpooler

Grundprincipen ska vara att det upprättas en så kallad *intressentpool* per havskapacitetzon. Det kan dock uppstå situationer där Svenska kraftnät gör bedömningen att omfattningen av en havskapacitetzon med flera anslutningspunkter kräver flera intressentpooler. Om en sådan bedömning görs kommer Svenska kraftnät tydliggöra detta i samband med *utlysningen av intressentpoolen*, vilken beskrivs i avsnitt 3.2.1.

Kapacitetskarta

Svenska kraftnäts intention är att tillgänglig överföringskapacitet i de olika havskapacitetzonerna ska kunna åskådliggöras med hjälp av en

---

⁷ www.svk.se/siteassets/om-oss/rapporter/2022/rapport-uppdrag-att-forbereda-utbyggnad-av-transmissionsnätet-till-omraden-inom-sveriges-sjoterritorium.pdf

kapacitetskarta. Den utannonserade kapaciteten kommer dock endast att finnas tillgänglig under ett förbestämt tidsspann.

2.2 Branschdialog

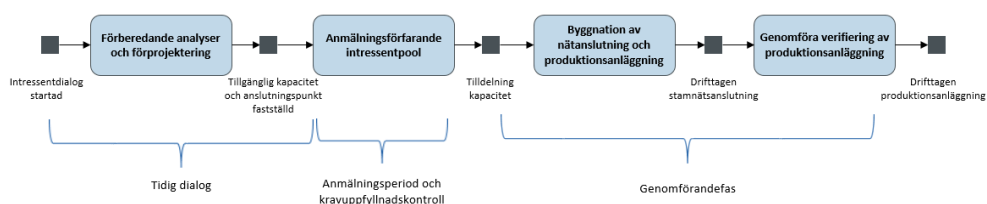
Under hösten 2022 genomförde Svenska kraftnät en branschdialog om de villkor som bör omgärda anslutningsprocessen av havsbaserad vindkraft. Vid denna dialog fanns såväl vindkraftsföretag som branschorganisationer representerade. Genom att föra en öppen dialog med branschaktörerna fick Svenska kraftnät möjlighet att samla in tankar och erfarenheter kring utvalda fokusområden som är av särskild betydelse för kraftslaget havsbaserad vindkraft.

2.3 Ingångsvärden i processutvecklingsarbetet

Svenska kraftnät har som ambition att nuvarande vägledning till stamnätet och den nya vägledningen för anslutning till havsbaserad vindkraft ska vara så lika som möjligt. Den största *processrelaterade* förändringen i anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft är att nuvarande köprincipsystem ersätts med intressentpools, som formatmässigt syftar till att stödja en ordning där mognadsgraden hos projekten, istället för tidpunkt för ansökan, styr vem som erbjuds kapaciteten.

2.4 Processteg – övergripande beskrivning

Arbete med att utveckla delprocessteg pågår fortfarande, men generellt ser Svenska kraftnät ett behov av att dela in processen i tre större delprocessteg; *tidig dialog*, *anmälningsperiod* och *kravuppfyllnadskontroll* samt *genomförandefas*, enligt Figur 1.

Figur 1. Anslutningsprocess för havsbaserad vindkraft indelat i tre större delprocessteg.

Svenska kraftnät avser att återanvända de delar av den befintliga vägledning för anslutning som redan bedöms vara välfungerande och stämmer överens med den nya processen för havsbaserad vindkraft. I synnerhet bedöms delprocessteget *genomförandefasen* inte kräva några större anpassningar för havsbaserad vindkraft, varför detta steg inte kommenteras vidare i rapporten.

De sakområden som Svenska kraftnät bedömer att det i nuläget kan vara relevant för aktörerna med ökad insikt i det pågående arbetet rör struktur för delning av information, utformning och administration av intressentpooler samt villkor och principer för kapacitetstilldelning. Rapportens fortsatta framställning är därför i huvudsak fokuserad på dessa frågor.

Tidig dialog och samverkansgrupper

Det första delsteget i den nya anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft kommer förslagsvis att bli den *tidiga dialogen*. Syftet med detta steg är att Svenska kraftnät ska kunna ta del av aktörernas egna förslag och idéer om lämpliga geografiska platser för anslutning samt utredningskorridorer för anslutningskablar. Dialogen förs förslagsvis inom särskilda *samverkansgrupper*.

När Svenska kraftnät fattar beslut att starta samverkansdialog för en havskapacitetszon så meddelas det på svk.se. Aktörer får då möjlighet att anmäla sitt intresse att samverka med Svenska kraftnät om geografiska platser för anslutning via särskilda webbformulär.

2.5 Hantering av redan inkomna ansökningar i den nya processen

Arbetet med en ny vägledning för anslutning till havsbaserad vindkraft pågår fortfarande. Tills arbetet är klart behöver Svenska kraftnät upprätthålla hantering av tidigare inkomna ansökningar.

Aktörer med registrerade ansökningar om anslutning i dagens system kommer inte automatiskt flyttas över till de nya intressentpoolerna för anslutning. Det beror dels på att anmälan till intressentpooler kan komma att bli avgiftsbelagd, dels på att Svenska kraftnät i samband med intressentpoolsanmälningarna ser ett behov av mer bakgrundsinformation om de olika vindkraftsprojekten jämfört med dagens system med öppna ansökningar om anslutning.

Inom ramen för den nya anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft kommer det inte längre vara möjligt att ansöka om en valfri volym på överföringskapacitet. Kapaciteten bestäms istället utifrån en på förhand beräknad och tillgängliggjord kapacitet för de olika havskapacitetszonerna.

Svenska kraftnät kommer därmed i praktiken att meddela en övre gräns för ansökningsbar överföringskapacitet för varje havskapacitetszon.

De aktörer som redan skickat in en ansökan om anslutning till stamnätet kommer dock automatiskt att bli uppmärksammade på möjligheten att anmäla sina vindkraftsprojekt till den eller de intressentpooler som bäst överensstämmer med platsen för respektive projekt. Alla intressentpooler kommer dock inte att öppnas samtidigt eftersom de utredningar och förarbeten som krävs i respektive område tar olika lång tid. Anmälningsmöjlighet för aktörer med befintliga ansökningar om anslutning kommer således att meddelas av Svenska kraftnät i samma takt som de nödvändiga förundersökningarna i respektive område blivit färdigställda.

3 Intressentpooler för anslutning av havsbaserad vindkraft

I kontexten av det dåvarande uppdraget att bygga ut transmissionsnätet inom Sveriges sjöterritorium beskrev Svenska kraftnät i juni 2022 ett administrativt förfarande där särskilda intressentpooler upprättas för aktörer som vill ansluta och där anslutningsmöjlighet och kapacitet successivt utannonseras i särskilda utlysningssomgångar [1]. Förfarandet bedömdes också vara applicerbart för anslutningar som genomförs enligt den öppna dörrens princip.

Mot bakgrund av regeringens förslag att dra tillbaka Svenska kraftnäts instruktion att bygga ut transmissionsnätet till havs så är den följande redogörelsen fokuserad på de preliminära idéerna kopplat till förfarande för en öppen dörr-anslutning.

3.1 Förberedande studier av anslutningsmöjlighet

Svenska kraftnät kommer tidsbegränsat att reservera överföringskapacitet i särskilda punkter i transmissionsnätet på land för att kunna tillhandahålla kapacitet för havsbaserad vindkraft. Utlysningar av anslutningspunkter på land med tillhörande kapacitet kommer inte att ske i samlade besked utan annonseras löpande i takt med att Svenska kraftnät färdigställt studier av anslutningsmöjlighet. En studie om anslutningsmöjlighet syftar väsentligen till att utreda vilken volym överföringskapacitet som kan ställas till förfogande för anslutning av havsbaserad vindkraft samt plats för anslutningen till transmissionsnätet.

Svenska kraftnät bedömer och planerar när det är lämpligt att starta dessa studier och i vilka havszoner det finns ett behov av fortsatta studier. Områden där det föreligger låg sannolikhet för kapacitetskonflikter med andra kraftslag och där en anslutning får begränsad påverkan på kända flaskhalsar och elområdesöverskridande elhandel är prioriterade. Även mognadsgrad på pågående havsvindkraftsprojekt och praktiska förutsättningar att kunna realisera en anslutning vägs även in i bedömningen var någonstans nya studier bör initieras.

Flera studier om anslutningsmöjlighet kan pågå samtidigt och meddelande om öppnande av en intressentpool i en havskapacitetszon kan generellt sett ske oberoende av arbetet i andra havskapacitetszoner.

3.2 Beskrivning av intressentpoolsförfarandet

Svenska kraftnät arbetshypotes är att de aktörer som vill ansluta havsbaserade elproduktionsanläggningar ska beredas möjlighet att anmäla sitt intresse för anslutning till transmissionsnätet via så kallad öppen reservation. En öppen reservation innebär att kapaciteten inte är knuten till en specifik ansökan. Avsikten är istället att tilldelning av kapacitet vid en senare tidpunkt sker till en av de aktörer som anmält sig till en intressentpool.

Det övergripande förfarandet för kapacitetstilldelning via intressentpoolsystemet tänker sig Svenska kraftnät ska ske via de processmässiga delstegen; *Utlysning av intressentpool, Anmälan till intressentpool, Hantering av intressentpool och Genomföra kapacitetstilldelning* vilka redogörs för nedan.

3.2.1 Utlysning av intressentpool

Utlysning av intressentpools för enskilda anslutningspunkter motsvarar den milstolpe som Svenska kraftnät i dagens anslutningsprocess benämner *besked om anslutning*. När Svenska kraftnät fattar beslut om utlysning av intressentpool sätts inriktningen och Svenska kraftnäts aviserar formellt en intention att genomföra anslutningen, förutsatt att någon part i intressentpoolen slutgiltigt erhåller en kapacitetstilldelning.

Förutom åtgärder för att genomföra den faktiska anslutningen av den havsbaserade elproduktionsanläggningen kan det även krävas förstärkningar i transmissionsnätet för ökad överföringskapacitet och möjliggöra den öppna reservationen av kapacitet. Svenska kraftnät behöver därför inför beslut om utlysning, förutom att säkerställa att en öppen reservation kan göras samt att anslutningen är genomförbar, även värdera de affärsmässiga förutsättningarna för att genomföra eventuella förstärkningar. Vid utlysning av en intressentpool behöver också regelverk och affärsmässiga villkor för anmälan till intressentpoolen finnas på plats. Förslag på utformning av de senare beskrivs i avsnitt 3.2.2.

Efter beslut om utlysning kommer Svenska kraftnät genomföra en *utlysning av intressentpool*. Utlysningen kommer att ske på Svenska kraftnäts webbplats (svk.se) där information om den öppna reservationen av kapacitet, anslutningspunkt, tidpunkt för anslutning och tidplan för när intressentpoolen är öppen för anmälan kommer att framgå. De aktörer som Svenska kraftnät redan har dialog med i samverkansgrupper får därmed informationen vid samma tillfälle. Utlysningen av intressentpoolen syftar till att i ett så tidigt skede som möjligt kunna delge aktörer information som underlättar deras projektplanering.

3.2.2 Anmälan till intressentpool

När anmälningssperioden till en intressentpool för en specifik havskapacitetszon öppnas informeras detta genom *meddelande om öppnande av intressentpool* via svk.se. De aktörer som Svenska kraftnät redan har dialog med erhåller informationen vid samma tillfälle för att säkerställa likabehandling. Anmälan till en intressentpool kommer att ske via webbformulär på svk.se enligt ett liknande förfarande som för nuvarande ansökan för anslutning till stamnätet.

När ett *meddelande om öppnande av intressentpool* har utfärdats startar anmälningssperioden för intressentpoolen. Anmälningssperioden för en intressentpool kommer att vara tidsbegränsad då Svenska kraftnät gjort bedömningen att det utgör en viktig förutsättning för likabehandling och transparens. Ställningstagandet är utfört med utgångspunkten att undvika ett scenario där en aktör väljer att anmäla sig först när denna erhållit samtliga tillstånd, vilket skulle motverka syftet med en intressentpool. Anmälningssperiodens längd utreds och kommer fastställas vid publicering av vägledning för anslutning av havsbaserad vindkraft.

I [1] redogör Svenska kraftnät för behovet att höja kravbilden för intresseanmälningar till potentiella havsbaserade anslutningspunkter jämfört med dagens ansökningar om anslutning till transmissionsnätet på land. När det gäller anslutning av havsbaserad vindkraft till anslutningspunkter på land, där aktörerna själva bekostar hela nätanslutningen så minskar behoven av detaljerad redogörelse gällande projektens position vid anmälan till en intressentpool. Detta beror bland annat på att anpassningar till aktörerna i intressentpoolen minskar om Svenska kraftnät inte ska ansvara för positionering och byggnation av en havsbaserad anslutningspunkt.

I kontexten av Svenska kraftnäts uppdrag att ansluta "flera produktionsanläggningar" förde affärsverket i [1] också ett resonemang kring behovet av att införa en taknivå för tilldelad kapacitet till en enskild aktör. Taknivåer i sagda kontext kommer dock inte bli aktuellt för anslutning av havsbaserad vindkraft till anslutningspunkter på land. Dock kan Svenska kraftnät komma att införa miniminivåer för anspråk på kapacitet i intressentpoolen. Syftet med detta är att inte begränsa möjligheten för parker med ett totalt sett större bidrag till målsättningen att möjliggöra anslutning av mer elproduktion.

Vid en intressentpoolsanmälan kommer aktören att åtminstone behöva redogöra för sitt kapacitetsanspråk, gällande status för ansökta och erhållna tillstånd, projektets tidplan samt övergripande projektidé. Ytterligare krav på informationsdelning vid anmälan till intressentpool kan tillkomma när samtliga principer och kriterier för den nya anslutningsprocessen är framtagna.

När anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft är implementerad kommer villkoren för ansökan till en intressentpool publiceras i en ny Vägledning för anslutning av havsbaserad vindkraft.

Som beskrivits i [1] står Svenska kraftnät fast vid att inlämnade uppgifter kommer att behöva offentliggöras för att säkerställa ett transparent förfarande. Genom att offentliggöra uppgifterna får varje aktör en inblick i den regionala konkurrenssituationen om tillgänglig överföringskapacitet. Detta kan tjäna som underlag för aktörernas egna kommersiella beslut om huruvida tid och resurser ska satsas på att få till stånd en linjekoncession för anslutningsledningar.

3.2.3 Avgift för anmälan till intressentpool

Svenska kraftnät kommer att ta ut en avgift från aktörer som anmäler sig till en intressentpool. Avgiften avser att täcka de kostnader, så som utredningar, teknisk analys och förprojektering, som Svenska kraftnät har fram till att en intressentpool öppnar. Avgiften syftar till att agera som en tröskel för att säkerställa att de aktörer som är med i en intressentpool avser att realisera sitt projekt inom angiven tidsplan.

Svenska kraftnät kommer också att ta ut en löpande avgift för att en aktör ska få bibehålla sin plats i en intressentpool. Avgiften ska täcka de administrativa kostnader som Svenska kraftnät har för att upprätthålla en intressentpool.

3.2.4 Förvaltning av öppen intressentpool

När anmälningsperioden är över och samtliga inkomna ansökningar har registrerats går anslutningsförfarandet in i en fas där Svenska kraftnäts uppgift, förutom viss administrativt arbete, är att inhämta och bedöma respektive intressents återrapportering avseende projektens framdrift.

Svenska kraftnät avser att införa återrapporteringskrav för att aktörer som vill ansluta ska få bibehålla sin plats i en intressentpool. Återrapporteringen syftar till att säkerställa framdrift i projekten samt minska det administrativa arbetet som det medför Svenska kraftnät att förvalta informationen i en intressentpool. Informationen som varje enskild aktör återrapporterar kommer att offentliggöras i syfte till att skapa ett transparent system för tillträde till elnätet.

3.2.5 Stängning av intressentpool

Grundprincipen för en intressentpool är att den stänger först när all kapacitet har tilldelats via tecknande av anslutningsavtal. Förslag till bedömningsgrunder för kapacitetstilldelning presenteras i avsnitt 4.

En situation som potentiellt kan uppstå är att mer kapacitet blir tillgänglig i framtiden i antingen en redan existerande anslutningspunkt eller i en

havskapacitetszon i stort. I detta fall kan en ny intressentpool komma öppnas i en havskapacitetszon där det redan finns nätansluten havsbaserad vindkraft. Detta sker genom en ny utlysning.

Svenska kraftnät kommer också att förbehålla sig rätten att stänga ner en intressentpool om

- 1) Ingen kapacitet blivit tilldelad inom den tidsfrist som Svenska kraftnät aviserat i samband med intressentpoolens öppnande och kapaciteten behöver utnyttjas för en annan anslutning

eller om

- 2) All kapacitet inte blivit tilldelad och Svenska kraftnät bedömer att intresset bland aktörerna för den kvarvarande kapaciteten är för lågt.

Arbete pågår med att förtydliga hanteringen av dessa situationer för att Svenska kraftnäts agerande ska blir så förutsägbart som möjligt. Ändringar av ovanstående principer kan därmed bli aktuella om det finns tillräckliga motiv för detta.

4 Villkor för kapacitetstilldelning

Svenska kraftnät kommer i linje med vad som tidigare kommunicerats att premiera tillståndsmässig mognadsgrad som huvudsaklig bedömningsgrad för formell tilldelning av kapacitet för anslutning. I korthet ska grundpremissen vara att de projekt som bevisligen först har förutsättningar att realisera sina projekt också ska få ansluta först. Principen bedöms vara enkel att förstå och därtill gynnsam för Sveriges förutsättningar att uppnå fastställda klimatpolitiska mål.

En utgångspunkt för en tolkning av vad som kan anses vara tillräcklig tillståndsmässig mognadsgrad är kompletta legala förutsättningar att realisera ett vindkraftsprojekt. Med tillstånd åsyftas att aktören som vill ansluta ska ha erhållit tillstånd vilket förutom slutligt miljötillstånd hos antingen mark- och miljödomstolen (Sveriges sjöterritorium) eller regeringen (Sveriges exklusiva ekonomiska zon) också inbegriper andra tillstånd så som

- > Anmälan om miljöfarlig verksamhet,
- > Anmälan om vattenverksamhet,
- > Tillstånd enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln (KSL),
- > Tillstånd som berör anslutningskablar från produktionsanläggningen till havs in till anslutningspunkten i transmissionsnätet på land (koncession för linje, vattenverksamhet, KSL och miljötillstånd).

4.1 Preliminär idé kring bedömningsgrund för att uppfylla krav på tillståndsmässig mognadsgrad

Varje enskilt för projektet relevant tillstånd ska ha vunnit laga kraft för att Svenska kraftnät ska bedöma det som erhållet och ligga till grund för bedömning av kapacitetstilldelning. Det betyder att om ett tillstånd överklagas så bedöms det inte som ett erhållet tillstånd och blir därmed inte beslutsgrundande för tilldelning av kapacitet.

Skälen till detta ställningstagande är huvudsakligen för att säkerställa att de som först har förutsättningar att realisera sina projekt premieras. Genom att slå fast att alla tillstånd ska ha vunnit laga kraft tydliggörs situationen om ett eller flera tillstånd överklagas. Så länge ett tillstånd omfattas av en rättslig prövning anses inte frågan vara avgjord och det finns då fortfarande en möjlighet att en annan havsvindpark kan få bättre förutsättningar att realisera

sitt projekt. Därmed föreligger en risk att kapacitet tilldelas en havsvindpark som potentiellt kan få beslutet ändrat i en högre rättslig instans.

Tillstånd som påverkar anslutningens möjlighet till att realiseras enligt de förutsättningar som beskrivs i ansökan behöver Svenska kraftnät fortsatt utreda hur de ska hanteras.

4.2 Förberedande samordning av tekniska krav

När en eller flera aktörer erhållit något eller några, men inte alla, nödvändiga tillstånd så kan det vara motiverat att inleda viss samordning kring t.ex. teknisk kravställning för att inte nätanslutningen ska hamna på projektets tidskritiska linje. Eventuellt bör en sådan samordning kunna erbjudas flera aktörer samtidigt.

Formatet för en dialog och förberedande teknisk samordning för aktörer som erhållit ett eller fler nyckeltillstånd för att realisera sitt projekt och eventuella skriftliga överenskommelser gällande villkoren för sådan samordning utreds alltjämt.

4.3 Besked om anslutning

Vid besked om anslutning får anslutande part ta del av dokumentation med slutgiltig detaljerad information om teknisk utformning av Svenska kraftnäts del av nätanslutningsprojektet samt senast gjorda uppskattning av kostnad och tid för Svenska kraftnäts station.

Anslutningsavtal ska tecknas av anslutande part inom en viss angiven tid efter erhållet besked om anslutning. Om ett anslutningsavtal inte tecknas inom den angivna tiden upphör Svenska kraftnäts utfästelse om anslutning att gälla.

Fortsatt analyser är nödvändiga innan en rimlig tidsfrist mellan besked om anslutning och anslutningsavtal kan fastställas.

4.3.1 Reglering av samtidiga tillstånd

Svenska kraftnät har identifierat scenarion där det kan behövas principer för att reglera situationer med samtidiga tillstånd till konkurrerande aktörer. Ett sådant scenario skulle exempelvis kunna vara att två aktörer erhåller slutgiltigt tillstånd hos olika insatser samtidigt eller att aktörer erhåller tillstånd från en och samma instans inom ett väldigt kort tidsspänn.

Svenska kraftnät utreder för närvarande frågan vidare. Slutliga principer för reglering av samtidiga tillstånd kommer presenteras i Vägledningen för anslutning till havsbaserad vindkraft.

4.3.2 Återföring av tilldelad kapacitet till Svenska kraftnät

När en aktör meddelats besked om anslutning så reserveras kapaciteten i anslutningspunkten till dess att ett anslutningsavtal har tecknas. Om anslutningsavtal inte tecknas inom angiven tidsfrist eller tiden för tecknandet går ut så tillfaller kapaciteten Svenska kraftnät igen. Utgångspunkten är då att kapaciteten återigen finns tillgänglig för andra aktörer som anmält sig till intressentpoolen. Svenska kraftnät förbehåller sig dock rätten att göra en situationsspecifik bedömning, om intresset för anslutning i havskapacitetszonen är lågt eller mognadsgraden hos anmälda projekt är låg, att kapaciteten ska tillfalla en annan intressentpool i samma eller en närliggande havskapacitetszon eller ett annat produktionsslag.

5 Delning av information till aktörer som vill ansluta

Framtagningen av den ändrade anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft pågår parallellt med Svenska kraftnäts utredningar av anslutningspunkter och tillgänglig överföringskapacitet. I takt med att studierna färdigställs blir ny information tillgänglig.

I detta avsnitt beskrivs de grundtyper av beslut och meddelanden som kan bli aktuella att delge till aktörer som vill ansluta havsbaserad vindkraft. All information kommer att kommuniceras offentligt för att säkerställa en icke-diskriminerande behandling av alla berörda aktörer.

5.1 Grundläggande typer av informationsdelgivning

5.1.1 Information om fastställd anslutningspunkt

När Svenska kraftnät avslutat en utredning av en anslutningspunkt och det finns tillräckliga garantier för att det kommer att vara möjligt att få tillstånd att bygga en ny station på den plats som utretts, så kommer Svenska kraftnät att meddela anslutningspunktens geografiska position. Svenska kraftnät benämner detta meddelande *Information om fastställd anslutningspunkt*.

Informationen ger aktörerna nödvändiga förutsättningar att förbereda ansökningar om linjekoncessioner för anslutningsledningar.

5.1.2 Besked om anslutningsmöjlighet

När Svenska kraftnät avslutat utredningen av den fysiska placeringen av en anslutningspunkt och därtill kan fastställa vilken kapacitet som kan tillhandahållas i punkten, så kommer Svenska kraftnät att meddela detta. Svenska kraftnät benämner detta meddelande *Besked om anslutningsmöjlighet*.

Informationen ger dels aktörerna nödvändiga förutsättningar att förbereda ansökningar om linjekoncessioner för anslutningsledningar, dels förbättrade möjligheter att utvärdera sina respektive projekts ekonomiska bärighet.

När Vägledningen om anslutning av havsbaserad vindkraft till Stamnätet publicerats så utgår meddelandet Besked om anslutningsmöjlighet till förmån för meddelandet *Utlysning av intressentpool*.

5.1.3 Meddelande om öppnande av intressentpool

Öppnande av intressentpooler för fastställda anslutningspunkter motsvarar den milstolpe som Svenska kraftnät i dagens anslutningsprocess benämner *besked om anslutning*. När intressentpoolen väl öppnas behöver hela regelverket och de affärsmässiga villkoren för anmälan till intressentpoolen samt tilldelning av kapacitet till en enskild aktör vara fastställda. Det förutsätter att den nya anslutningsprocessen är färdig-implementerad och en ny Vägledning för anslutning av havsbaserad vindkraft har publicerats.

När det finns tillräckliga förutsättningar att öppna en intressentpool så kommer aktörer som vill ansluta informeras om detta i ett särskilt *meddelande om öppnande av intressentpool*.

5.2 Övriga beslut och meddelanden

5.2.1 Projektspecifika tilldelningsbeslut

Flera havsbaserade vindkraftsprojekt befinner sig nu i slutfasen av sin tillståndsprövning. Svenska kraftnät kommer i linje med vad som tidigare kommunicerats att premiera tillståndsmässig mognadsgrad, där grundpremissen är att de projekt som bevisligen först har förutsättningar att realisera sina projekt också ska få ansluta först. Principen bedöms vara enkel att förstå och därtill gynnsam för Sveriges förutsättningar att uppnå fastställda klimatpolitiska mål.

Innan den nya anslutningsprocessen hunnit implementeras fullt ut kan det bli aktuellt med ärendespecifika besked om anslutning och tilldelning av kapacitet. Det tydligaste exemplet när en sådan särskild hantering kan komma att bli aktuell är när någon aktör får slutligt miljötillstånd hos antingen mark- och miljödomstolen (Sveriges sjöterritorium) eller regeringen (Sveriges exklusiva ekonomiska zon) och det i övrigt inte föreligger några principiella hinder för etableringen av den planerade produktionsanläggningen. Svenska kraftnät kommer att kommunicera och offentliggöra sådana särskilda tilldelningsbeslut inklusive bedömningsgrunder för dessa.

5.2.2 Meddelande om ändrade förutsättningar i utredningar av anslutningspunkter

I takt med att en undersökning av en tilltänkt anslutningspunkt fortskrider och ny information samlas in kan förutsättningarna för hela utredningen komma att ändras i grunden. I en situation där Svenska kraftnät tvingas omvärdera grundpremissen för en utredning och det exempelvis blir nödvändigt att undersöka anslutningspunkter på helt andra platser än vad som meddelats i

denna rapport så kommer Svenska kraftnät att kommunicera detta i ett särskilt *Meddelande om ändrade förutsättningar för utredning av anslutningspunkt*.

5.2.3 Beslut att utreda fler anslutningspunkter

En annan situation som potentiellt kan uppkomma är att det uppstår tydliga motiv till att utreda fler anslutningspunkter utöver de som beskrivits. Om så sker, kan Svenska kraftnät komma att fatta ett *beslut att utreda fler anslutningspunkter* och offentligt meddela detta beslut. I beslutet kommer det att framgå vilka nya anslutningspunkter som ska utredas.

5.2.4 Information om utredningar av havsbaserade utlandsförbindelser

Svenska kraftnät genomför regelbundet analyser av samhällsnyttan med nya sammanlänknings (utlandsförbindelser) i samarbete med angränsande systemoperatörer för el. För närvarande pågår analyser av lönsamhet och praktiska möjligheter till utveckling av framtida elförbindelser mellan Sverige och Bornholm samt mellan Sverige och Finland i Bottenhavet. Studierna befinner sig i ett tidigt konceptstadium och inga beslut är fattade. Utöver bilaterala samarbeten, så bidrar också Svenska kraftnät till det EU-lagstaddade arbetet med framtagning av strategiska utvecklingsplaner på hög nivå för integrerade havsbaserade nät (eng. *Offshore network development plans*)⁸.

Inom ramen för den här typen av systemstudier är det naturligt att beakta möjligheten till hybrida elförbindelser, som utöver att bidra till ökad kapacitet för elhandel kan utnyttjas för anslutning av havsbaserad vindkraft. Många aktörer vill av naturliga skäl diskutera den här typen av möjligheter med Svenska kraftnät. Innan det är klarlagt vilka havsbaserade vindkraftsparker som kommer att få tillstånd, är det dock utmanande att upprätthålla en stringent likabehandling om dialoger i frågorna förs med enskilda aktörer.

För att säkerställa likabehandling i kommunikationen om pågående utredningar om framtida havsbaserade utlandsförbindelser så kommer Svenska kraftnät att ge särskilda uppdateringar från studierna när resultat eller beslut av relevans för aktörer som vill ansluta havsbaserad vindkraft finns att tillgå. Även när det gäller hybrida elförbindelser så kan det i teorin inte uteslutas att projektspecifika tilldelningsbeslut likt de som beskrivs i avsnitt 5.2.1 kan bli aktuella. Bedömningsgrunderna för sådana beslut kommer i sådana hypotetiska fall att redovisas.

---

⁸ <https://www.entsoe.eu/news/2022/09/12/offshore-network-development-plans/>

I frågor om samarbeten kring anslutning till hybrida elförbindelser så gör Svenska kraftnät ett generellt konstaterande att ett nationellt anvisningssystem för etableringsområden för havsbaserad vindkraft skulle underlätta såväl planering och genomförande av denna typ av tekniskt komplexa projekt.

6 Kvarstående arbete

Ett antal centrala delar av den kommande anslutningsprocessen för havsbaserad vindkraft är redan förhållandevis väl genomarbetade. Dock finns det områden som behöver analyseras vidare innan en ny Vägledning för anslutning havsbaserad vindkraft kan publiceras. Bland de frågor som behöver analyseras vidare finns:

- > Krav på delning av information vid anmälan till intressentpool
- > Bedömningsgrunder för ett beslut att stänga ned en intressentpool
- > Skälig tidsfrist mellan besked om anslutning och kapacitetstilldelning i samband med tecknande av anslutningsavtal
- > Reglering av situationer när aktörer i samma intressentpool erhåller tillstånd samtidigt

Svenska kraftnät har som målsättning att den nya Vägledningen för havsbaserad vindkraft ska vara publicerad under kvartal 2 år 2024. Behovet av samordning och harmonisering med det tillkommande överordnade regeringsuppdraget att komplettera befintlig allmän Vägledning för anslutning (se avsnitt 1.2) kan dock komma att påverka tidplanen.

Referenser

- [1] Dnr. Svk 2021/4349, ”Uppdrag att förbereda utbyggnad av transmissionsnät till områden inom Sveriges sjöterritorium. Anslutning av havsbaserad elproduktion.”, Svenska kraftnät, 15 juni 2022.
- [2] ”Vägledning för anslutning till Stamnätet – från ansökan till idrifttagning”, 1 december 2021.
- [3] Europeiska kommissionen, ” Non-binding agreement on goals for offshore renewable generation in 2050 with intermediate steps in 2040 and 2030 for priority offshore grid corridor Northern Seas offshore grids (NSOG) pursuant to Article 14(1) of the TEN-E Regulation (EU) 2022/869”, 19 januari 2023.
- [4] Europeiska kommissionen, ” Non-binding agreement on goals for offshore renewable generation in 2050 with intermediate steps in 2040 and 2030 for priority offshore grid corridor Baltic Energy Market Interconnection Plan offshore grids (BEMIP offshore) pursuant to Article 14(1) of the TEN-E Regulation (EU) 2022/869”, 19 januari 2023.
- [5] M2022/00276, ”Uppdrag om nya områden för energiutvinning i havsplanerna”, 10 februari 2022.